

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

5. An Religiosus ab Episcopo approbatus sit eligibilis per Iubilæum, etiamsi à suo Superiore, & Prælato per sententiam privatus sit, ne confessiones sæcularium audiat? Et an sit probabile etiam sine ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

posse Parochum in nonnullis casibus, vt si nimium in Hebdomada sancta, vel tempore Iubilæi, in quo concurrunt plures confessiones, approbatur Sacerdotem doctum, si non sit facilis recursus ad Episcopum longè distantem. Et ita hæc sententiam docentur olim duo lumina inelytæ Salmanticensis Academiæ, Mancius, & Gallus, quos citat & sequitur Henriquez libro 6. capite 6. numero 2. in glossa l. F. & G. rationes autem pro hac firmanda sententia recognoscendæ sunt penes de la Cruz ubi supra.

Notandum est vnum hic obiter, & perpetuò tenendum, posse parochum suis subditis licentiam præbere vt confiteantur cum Sacerdote approbato ab Episcopo alterius diocesis, seclusa prohibitione proprii Ordinarij, & ideo hac seclusa, quæ tamen adest in nostra Synodo, potest Parochus Panormitanus exponere ad confessiones audiendas in sua Parochia Sacerdotem Messanensem, v. g. approbatum ab Archiepiscopo Messanensi, vel ab alio Ansitite. Ita Agitius Trullench in Bulla Cruc. lib. 1. §. 7. dub. 3. num. 15. & alij, quos ego alibi citavi, quia talis Sacerdos ab aliquo Ordinario approbatus est capax iurisdictionis delegatæ, & ex alia parte Parochi, habet in regnum suum, quia ex parte ipsius Parochi per Tridentinum non est limitatum: sicut ergo ante Tridentinum poterat Parochus vices suas cuiuscunque Sacerdoti idoneo, cuiuscunque diocesis esset, committere, ita & nunc poterit cuiuscunque Sacerdoti cuiuscunque diocesis, approbato tamen ab Ordinario, committere, vel suo Parocho licentiam concedere, vt cum tali approbato confiteri possit. Vnde cum facultas hæc à Parochis à iure illata maneat, solumque ex parte personæ cui conceditur à Tridentino, sit modificata, nihilominus quod sit ab Ordinario approbata, & Concilium absolute & simpliciter sine restrictione aliqua loquatur, poterit Parochus cuiuslibet approbato cuiuscunque diocesis sit facultatem concedere vt suorum subditorum confessiones excipiat, ergo, &c.

RESOL. IV.

An per Iubilæum sit ubique eligibilis in Confessarium secularis, vel Regularis approbatus tantum limitate ad parvam oppidum vel quoad personas? Et quid, si ex defectu scientiæ sit approbatus pro supraddicta loco, & personis? Item si dicendum, si eligatur per Cruciatam. Ex part. 5. tract. 12. Ref. 49 aliàs 48.

De hac questione ego egi loquens de Bulla Cruc. in 1. p. tract. 11. * resol. 10. cum multis DD. quibus nunc addo Agidium Trullench in Bulla Cruc. lib. 1. §. 7. dub. 2. Ludovicum de la Cruz in Bulla Cruc. disp. 1. cap. 2. dub. 9. & Angelum Bossium de Iubilæo sect. 3. cap. 2. §. 10 vbi num. 245. iuncto num. 238. admittit absolute tanquam probabilem affirmatiuam sententiam circa præsentem questionem, quia verum est dicere talem Sacerdotem esse approbatum ab Ordinario, iuxta formam Concilij in d. cap. 15. sess. 23. vbi non exprimit necessarium esse, quod Sacerdos vt sit idoneus & eligibilis, sit approbatus absolute absque vlla limitatione, sed tantum requirit, quod sit approbatus ab eodem Episcopo, seu Ordinario, ergo vt prædicto modo possit eligi, sufficit etiam quod sit approbatus pro tali, vel talibus personis, versamur enim in materia fauorabili, ac proinde faciendâ est latior interpretatio seruatâ verborum proprietate.

2. Sed contraria sententia est probabilior. Dico igitur quod qui ex defectu scientiæ sunt approbati in

suo oppido, vel pro vno genere personarum, ad illis dumtaxat, & non ab aliis possunt eligi virtute Iubilæi, & ratio est, quia nequit virtute Iubilæi quis in Confessarium eligi, nisi sit ab Ordinario simpliciter approbatus; sed qui ad vnum genus personarum, id est, rusticorum, seu ad vnum oppidum, in quo nec contractus nec casus difficiles euenire solent, est tantum approbatus ex defectu scientiæ, non est simpliciter approbatus, imò potius reprobatus ad omnem alium locum, & ad omnes alias personas; igitur ab illis tantum est eligibilis virtute Bullæ. Secundo, approbatio non plus valet, quam pro illo, pro quo data est, ergo approbatus ad vnum tantum locum, & ad vnum dumtaxat genus personarum, maxime ex defectu scientiæ, non valet in Confessorem eligi, nisi ab illis personis, pro quibus data est illi talis approbatio. Ita Trullench, & Ludou. à Cruz ubi supra.

RESOL. V.

An Religiosus ab Episcopo approbatus sit eligibilis per Iubilæum, etiam si a suo Superiore & Prælato per sententiam priuatus sit, ne confessiones secularium audiat?

Et an sit probabile, etiam sine Bulla, valide posse prædictum Religiosum secularium confessiones audire, virtute approbationis, & iurisdictionis ab Ordinario concessæ; etiam si legitime non fuerit Ordinario presentatus, & per suum Superiorem per sententiam prohibitus? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 50. aliàs 49.

§. 1. Negatiuè respondet Io. de la Cruz de statu Relig. lib. 2. cap. 6. dub. 2. Rodriguez in addit. ad Bull. Cruc. §. 9. num. 7. & 8. & in qq. regular. tom. 1. q. 60. art. 2. cum aliis. Verum nouissimè loquens de Bulla, quod idem est de Iubilæo, contrariam sententiam docet Trullench in Bulla Cruc. lib. 1. §. 7. dub. 6. num. 7. vbi sic ait: Existimo Confessores regulares ab Ordinario approbatos quoad seculares, siue per sententiam, siue per simplex mandatum à suis Superioribus prohibeantur, ne secularium confessiones audiant, posse per Bullam validè eligi. Imò teno probabile esse, etiam sine Bulla validè posse secularium confessiones audire virtute approbationis & iurisdictionis ab Ordinario concessæ, etiam si legitime non fuerit Ordinario presentatus, & per suum Superiorem per sententiam prohibitus. Ducor, quia sunt verè approbati, vt supponimus, & retinent adhuc iurisdictionem in seculares, quod probatur primò, quia iurisdictione non promanat à Prælato, sed ab Episcopo, & consensus Prælati non est conditio necessaria, vt confessio validè, sed tantum vt licitè fiat. Secundo, quia Syluester & Sorus supracitati tantum dicunt sic prohibitos peccare, & non posse audire confessiones secularium, non autem affirmant confessiones esse inuálidas. Tertio probatur, cum habeant hanc approbationem secundum iuris communis dispositionem à Tridentino sess. 23. cap. 15. non est dicendum Regularium Prælatos habere circa illam potestatem, nisi à iure, vel ex priuilegio eam habeant: at non constat eam habere ex iure, neque ex priuilegio, aut motu proprio. Nam Constitutio Iulij II. data Romæ die 17. Ianuarij, anno 1555. quam citat Rodriguez, & Constitutio Gregor. XIII. die 3. Maij, anno 1575. solum volunt ne iurisdictione, quam Prælati Regularium habent, & possunt conferre in suos subditos, in eos deriuetur absque ipsorum Prælatorum licentia, non tamen dat facultatem vt possint approbatos ab Ordinario reprobare, & ab eis iurisdictionem, quam erga seculares habent, auferre, & quamuis hoc sit declaratum à Greg. XIII.

in Ref. not. præterea §. Tercia. & cursim in alia Ref. eius annot.

Sup. cont. èo in hac Ref. sup. in tr. 3. Ref. 22. §. 2. & vlt. in princ. & in to. 7. tr. 1. ex Ref. 12. leg. doct. §. 2.

N A E
n h i a
I L I V V
I T I

Greg. XIII. viuz vocis oraculo pro Societate Iesv. et refert Henriquez lib. 3. de pen. cap. 6. num. 6. ex P. Claudio in compen. ver. gratia §. 2. dici potest hoc non constare; & dato quod constet esse speciale Indultum in fauorem Societatis Iesv. Ita Trullench vbi supra, adde quod modò omnia viuz vocis oracula per Bullam SS. Urbani VIII. iam sublata sunt. Vide me ipsum in 1. p. tr. 11. ref. 13.

Quæ hic est sup. in tr. 3. Ref. 22.

RESOL. VI.

An per Iubilæum sit eligibilis in Confessorium Prælati Regularium non approbatus ab Ordinario loci. Et quid extra Iubilæum, & Bullam Cruciatæ? Et an Canonicus Pœnitentiarius sine speciali Episcopi approbatione sit eligibilis per Bullam, aut Iubilæum? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 52. alias 51.

Sup. hoc latè sup. in tr. 3. Ref. 20 & in tom. 7. tr. 1. Ref. 343 §. 2. vlt. in princ.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Suarez in 3. p. tom. 4. disput. 28. sect. 8. num. 2. Tamburinus de iure Abbat tom. 2. disp. 6. quest. 17. Fagundez pr. 2. lib. 7. cap. 2. num. 39. Et ratio est, quia Concilium Tridentinum loquitur de secularibus, qui habent beneficium parochiale, & non de Religiosis. Secundò, quia loquens de omnibus Religiosis, expressè ait illos debere esse ab Episcopo approbatos, vt possint confessiones secularium etiam Sacerdotum audire, idoneique Confessarij secularium reputari, vnde cum huiusmodi Prælati Religiosis sit, & non sit ab Episcopo approbatus, sequitur euidenter non esse eligibilem ad confessiones secularium licitè & validè audiendas, vt parum refert quòd in alijs iure æquiparetur Parochis, cum constet de mente & sensu Concilij. D. inde si contraria opinio esset veta, sequeretur Prælatos Regularium posse absque vlla approbatione audire confessiones secularium etiam extra tempus Iubilæi.

Sup. hoc in tom. 7. tr. 1. Ref. 69. §. Tertium, & §. vlt & in Ref. 87. & 343. §. 2. & fig. anter 3. & in tom. 1. tr. 3. Ref. 24. §. 1. & 2. & in tom. 3. tr. 1. Ref. 39. §. Quintus casus, & hic sup. in tr. 3. Ref. 20. §. vlt.

Et ita hanc sententiam præter Doctores citatos tenet etiam Rodriguez in Bull. Cruciatæ, §. 9. num. 4. vbi sic ait. [En la palabra de beneficio curado parece se incluyen todos aquellos a quienes se les ha encomendado cargo de animas, como son los Guardianes, Prouinciales, y los otros Prælados de las Religiones, pues es cosa cierta, que el Concilio da por aprouados à los que tienen beneficio Paroquial, porque en ellos se les encomienda el cargo de las animas, ora se de el beneficio por el Obispo, o por otro qualquiera que le pueda dar; y pueos à los Prælados de las Religiones se les da cargo de animas mas entendido que à los Curas, parece que se ayan de tener por aprouados; empero aunque hombres doctos han tenido esta opinion, à mi me parece que no se deue tener, porque della se seguiria que vn Cura de vn Obispado seria Confessor en todos los Obispados, pues ya tiene beneficio paroquial, y lo contrario se vña, y la costumbre es muy buen interprete de la ley, y mas que los tales Prælados son Curas de Frayles, los quales no tienen necesidad de Curas tan letrados, como los seculares, y assi el Concilio Tridentino no los obliga à confessarse con los aprouados por el Obispo, como obliga à los seculares.] Ita ille.

Sup. hoc Cura, & Parocho, in tr. 1. Ref. 11. & 13. recitantur in §. vlt. à princ. & in Ref. 21. §. Concedo, & hic sup. in Ref. 2. ex doctr. §. 1. propè fin. vers. Inferunt secundo.

2. Non desinam tamen hic adnotare affirmatiuam sententiam docuisse olim præclara illa inclyta Academia Salmanticensis lumina, Mantium, Gallum, Bañes, Medinam, quos citat & sequitur doctissimus Henriquez lib. 6. cap. 6. numero 2. in glossa lit. E, & F. Cui adde Ioannem Valerum in differ. vtr. fori, ver. nullitas, differ. 5. numero 5. Salas in quadam lectura quoad habentes Bullam Cruciatæ. Et hanc sententiam licet loquatur cum formidine, speculatiuè probabilem esse putat Ludouicus de la Cruz in expositione Bullæ Cruc. disputat. 1. cap. 2. dub. 11. numero 8. Sed sine metu non solum speculatiuè, sed etiam practicè probabilem esse putat nouissimè Angelus Bossius in tract. de Iubilæo sect. 3. cas. 1. §. 2. num. 13. in fine, vbi sic ait: Dixi probabilius, quia etiam prior sententia est probabilis, ob rationem & auctoritates tot Doctorum, ac proinde in foro interiori quis possit illam in praxi seruare, etsi in foro exteriori Episcopi non permitterent. Ita Bossius, & ratio est, quia nomine habentis beneficium parochiale, seu Curatum, videnter comprehendendi omnes, quibus ratione dignitatis, vel proprii officij demandata est cura animarum, quales sunt Generales, Prouinciales Religionum & Guardiani, seu Præpositi Monasteriorum, atque adeo hi, sicuti Parochi, iuxta Concilium erunt sufficienter idonei, vt possint proximè eligi vi Bullæ, vel priuilegij in Confessarios. Confirmatur, quia non alia de causa Concilium Tridentinum admittit tanquam idoneos, & sufficienter approbatos illos, qui habent parochiale beneficium, nisi quia ipsis est commissæ animarum cura, siue cura fuerit inchoata ab Episcopo, siue à quolibet alio valente curatum beneficium conferret. Nam, vt dictum est, eo ipso quòd alicui animarum cura demandatur, sufficienter declaratur idoneus ad confessiones audiendas: ergo cum Prælati Religionum ex vi sui officij sit demandata cura, & etiam cum ampliori iurisdictione, quam Parochis, censendi sunt iuxta Concilium sufficienter idonei & approbati ad confessiones secularium audiendas, & præsertim quia dicti Prælati regulares sunt communiter probatores & digniores tam literis, quam moribus, quam plerique ex secularibus habentibus curata beneficia. Adde etiam quòd Canonici pœnitentiarius sine speciali Episcopi approbatione est eligibilis per Bullam, nam eo ipso quo eligitur in Canonicum Pœnitentiarium, ipso iure impenditur ei approbatio ad audiendas confessiones, nam ad hoc munus specialiter eligitur, ergo sicut iste sine speciali approbatione Episcopi est eligibilis per Bullam, ita & Prælati Monasterij. Imò maior ratio est de illo, quam de Pœnitentiario, quia Pœnitentiarius non est propriè Parochus, nec Ordinarius, Prælati verò sic. Nec obstat dicere, vt aiunt quidam recentiores, Pœnitentiarium recipere approbationem ab Episcopo eo ipso, quo cum in Pœnitentiarium eligit, Neque, inquam obstat, quia Pœnitentiarius & maximè in Ecclesijs Cathedralibus, non eligitur ab Episcopo, sed à Capitulo, vbi plerumque eligitur contra Episcopi voluntatem.

RESOL. VII.

An Confessorius eligendus virtute Bullæ Cruciatæ, vel Iubilæi, debeat esse approbatus ab Episcopo, etiam quoad Regulares, ita vt non sufficiat esse approbatus à Prælato Regulari sua Religionis, vel alterius? Ex p. 3. tract. 2. Ref. 21.

§. 1. Affirmatiuè respondent Nald. in sum. ser. in. c. 16. n. 27. cum Suar. in 3. part. tom. 4. disp. 28. sect. 6. n. 11. Henriquez lib. 3. de penit. c. 6. n. 4. in Gloss. lit. K. Homobonus tr. de cas. referu. part. 1. c. 6. Lopez par. 1. c. 26. Ledet. ma in sum. tom. 1. de sacram. Penit. cap. 13. dub. 6. & hanc sententiam amplexi sunt Patres Societatis Iesv, et eam obseruati in praxi, eo quod vbi eorum Prælati concedit licentiam alicui subdito fruendi facultate eligendi Confessorium per Bullam aut Iubilæum, pro referuatis eligendus est approbatus ab Episcopo, teste Henriq. de indulg. c. 22. n. 5. in fine, vnde non solum est esse approbatum à Prælato regulari.

Sup. hac Bulla Cru-